

TEMA - EU

I det här temabladet hittar du det material som finns hos Mediecenter Värmland inom temat EU.

Filmerna är direktlänkade till www.sli.se/avkarlstad - ctrl-klicka på titeln!

Region Värmland

Postadress
MEDIECENTER VÄRMLAND
Box 1065
651 15 Karlstad

Besöksadress
Lagergrens gata 2

Telefon: 054-701 10 60
E-post: mcv@regionvarmland.se
Webbplats: mediecentervarmland.se

Orgnr: 232100-0156

OM MEDIECENTER VÄRMLAND

Mediecenter Värmland är länets gemensamma mediebank!
Här kan alla medlemmar, från barnomsorg till vuxenfortbildning, avgiftsfritt välja bland mer än 19.000 titlar.

Mediecenter Värmland tillhandahåller inköpt film, UR:s radio/tv-program, pussel & spel och robotar. Hos oss kan du även beställa talböcker – vi har tillgång till mer än 100.000 böcker från Legimus. Vi har även en bokutställning med böcker om digitalt lärande och om kodning och programmering.

HUR BESTÄLLER JAG?

Du hittar hela vårt utbud i vår internetkatalog www.sli.se/avkarlstad.

Där kan du söka material utan att vara registrerad/inloggad. Vill du strömma eller beställa material via webben måste du skapa ett konto!

Annars kan du ringa oss på 054-701 10 60 eller skicka en e-post till mcv@regionvarmland.se

OBS! Dina elever kan också göra konto på sli och strömma själva! (elewinloggning)

Gör så här för att skapa konto:

Gå till www.sli.se/avkarlstad. Längst upp till höger klickar du på hänglåset och väljer "skapa konto".

Fyll i dina uppgifter. OBS – välj kommun/skola bland de förslag som kommer upp. Du kan inte skriva in en egen. Finns inte din arbetsplats med i listan – kontakta oss!

Klicka på "gör mig till medlem" när du fyllt i alla fält.

Du får nu en e-post med en länk som du ska följa. Där får du fylla i ytterligare några uppgifter samt välja lösenord. När du sparat är din registrering klar!

Så fort vi godkänt din registrering (under kontorstid) kan du börja använda ditt konto.

Dina elever kan också göra egna konton på www.sli.se/avkarlstad och strömma programmen direkt i sina datorer, smartphones eller iPads. En annorlunda läxa kanske..?

Dröm om demokrati – Att rösta

Vi får veta hur valen i Sverige går till och vilka val medborgarna kan rösta i. Om vilka beslut som fattas i riksdagen, kommunerna och landstingen samt i EU. Begreppet representativ demokrati förklaras och hur platserna i riksdagen fördelas. Statsminister Stefan Löfven berättar vad regeringen gör och vi får veta varför det är viktigt att rösta. Lars Adaktusson, EU-parlamentariker, förklarar vilka frågor EU kan påverka och vi möter representanter från de åtta riksdagspartierna. **OBS!! Programmet finns även teckenspråkstextat och syntolkat.**

Speltid: 14 min. **Målgrupp:** 10-12 år. **Utförande:** DVD & strömmande.

EU – Bakgrund och historia

Numera är det inte alla som vet varför EU en gång bildades, och det är lätt att glömma hur Europa såg ut när organisationen grundades. I det här utbildningsklippet lär vi oss mer om varför EU bildades, och hur dess historia ser ut. Vi går även igenom de viktigaste årtalen att känna till.

Speltid: 4 min. **Målgrupp:** från 13 år. **Utförande:** Strömmande.

EU – Organisation och samhällspåverkan

EU påverkar oss på ett sätt vi ofta kanske inte tänker på, på arbetet, när vi köper varor eller reser på semester. Det är mycket att ta hänsyn till när EU gemensamt ska ta beslut som påverkar alla medlemsländer. I det här utbildningsklippet lär vi oss mer om organisationens uppbyggnad och arbetssätt, samt hur medlemskapet i EU påverkar Sverige.

Speltid: 4 min. **Målgrupp:** från 13 år. **Utförande:** Strömmande.

INTERNATIONELLA HÄNDELSE
EUROPEISKA UNIONEN

Internationella händelser – Europeiska Unionen

EU grundades i kölvattnet av andra världskriget med det ambitiösa målet att få slut på kriget i Europa. I dag är Europeiska unionen utsatt för hård prövning. Brittiska väljare har i och med Brexit valt att lämna EU samtidigt som euroområdet skuldkris och tillströmningen av migranter orsakar ett reellt hot för den politiska och ekonomiska sammanslutningen. Kommer EU att klara prövningarna?

Speltid: 26 min. **Målgrupp:** från 13 år. **Utförande:** DVD & strömmande.

Pi hur funka? – teckenspråk – EU-valet

Den 26 maj 2019 är det EU-val i Sverige. Du som är 18 år och folkbokförd i Sverige eller är medborgare i något av EU:s medlemsländer får då gå och rösta. Men hur funkar EU egentligen? Och hur påverkar EU dig? Vi ger dig en grundkurs i vad EU och EU-parlamentet är för något och hur EU påverkar dig - kryddat med lite humor.

Speltid: 4 min. **Målgrupp:** från 16 år. **Utförande:** Strömmande.

EU – en översikt med Lissabonfördraget

EU har fått kritik för att vara byråkratiskt och stelbent. Unionen har växt och fått nya medlemstater. Det har tvingat EU att modernisera sig och anpassa sig efter nya förutsättningar. Genom Lissabonfördraget har det nya EU växt fram med ny beslutsordning i unionen. Det har blivit enklare att fatta beslut. EU har även fått en president och en utrikesminister. Filmen går även igen hur lagar skapas. Vilka kostnader vi har för medlemskapet, och vad vi får för EU-avgiften. Vi får också se vad EU:s olika instanser fyller för funktion och vad de arbetar med. I filmen intervjuas de unga EU-politikerna Åsa Vesterlund från Socialdemokraterna samt Christoffer Fjellner från Moderaterna. Filmens syfte: - Att beskriva hur EU fungerar - Ge en inblick i Lissabonfördraget - Visa hur lagar skapas inom EU.

Speltid: 18 min. **Målgrupp:** från 13 år. **Utförande:** DVD & strömmande.

Vem bestämmer vad – på lätt svenska – EU

Sverige är med i EU, men vad innebär det egentligen? Vad bestäms i EU, och vad bestäms i Sverige? Vi följer hur en EU-lag blir till och får också se vad EU-parlamentet, EU-kommissionen och Ministerrådet gör och vilken relation de har till varandra. Det är val till EU-parlamentet var femte år, men vilka är det vi röstar på? Och vad kan de bestämma? **OBS!! Programmet finns**

även på albanska, arabiska och somaliska.

Speltid: 6 min. **Målgrupp:** 13-15 år. **Utförande:** DVD & strömmande.

Elevkonto

Alla elever kan göra sina egna konton för att strömma media!

De gör sin registrering via www.sli.se/avkarlstad.
Välj skapa konto. Fyll i alla uppgifter, välj "elev" och klicka "gör mig till medlem".

Eleven får nu en e-post till den adress hen använt.
Följ länken och fyll i resterande uppgifter.
(bl.a. födelseår – detta för att yngre elever inte ska ha tillgång till filmer avsedda för äldre elever!)

När detta andra steg är klart måste du godkänna dom.
Du hittar deras ansökningar när du klickar på den gula klockan på din sli-inloggning.
OBS! Alla elever på din skola visas – godkänn bara de elever som är dina!

Nu är kontot klart för användning!

Fatta EU

Hur funkar EU egentligen? Vem gör vad och hur påverkas vi i Sverige av beslut som tas i Bryssel? Programledaren Leila Trulsen får i uppdrag att lära sig mer genom att testa olika yrken som är kopplade till EU. Statsvetaren Jenny Madestam förklarar hur allt hänger ihop. Syftet med serien är att ge högstadieungdomar kunskaper om det europeiska samarbetet med utgångspunkt i

aktuella samhällsfrågor. Programmen ger kunskaper om var beslut fattas och om individers och grupperns möjligheter att påverka beslut. . **OBS!! Programmet finns även teckenspråkstextat och syntolkat.**

Speltid: 3x18 min. **Målgrupp:** från 13 år. **Utförande:** Strömmande.

Fatta EU – Handel

Handel och jakt på råvaror kan starta konflikter och krig, men också göra att freden bevaras. EU är ett exempel på det. Sedan EU grundades har antalet medlemsländer ökat och handelshinder tagits bort. Men när tillverkningen av varor ökar leder det till större miljöutsläpp. Så samtidigt som vi i EU samarbetar kring handel, vilket ökar utsläppen, finns det mål att utsläppen ska minska. Leila besöker ett stålverk och får veta hur det påverkas av handelsunionen och miljömålen. Jenny hjälper oss att förstå vad det innebär att vara med i en handelsunion, samt hur tullar och handelsavtal fungerar.

Fatta EU – Samarbete

EU samarbetar inom många områden och oftast fungerar det bra. Men 2015, när så många från krigets Syrien ville söka skydd i Europa, sattes samarbetet på prov. Trots att EU:s regler säger att medlemsländerna ska dela på ansvaret, slutade allt fler ta emot asylsökande. Sveriges krav att alla länder måste ta sitt ansvar vann inget gehör. Då stängde också Sverige gränserna, införde passkontroller och ändrade reglerna för migrationspolitiken. Vi får följa med Leila till Malmös gränspolis, och Jenny fördjupar sig i EU:s samarbeten och vad som händer när EU-länder bryter mot överenskommelser.

Fatta EU – Beslutsprocessen

Plast är ett fantastiskt material, men också en stor miljöbov. Varje år hamnar flera miljoner ton plast i haven. Inom EU har man insett problemet och vill få till en lag som förbjuder vissa engångsartiklar. Men det är en lång process att stifta en EU-lag. Lagförslaget måste bollas fram och tillbaka mellan EU:s olika organ och länder. Och under tiden försöker organisationer och företag, lobbyister, påverka makthavarnas beslut. Leila besöker lobbyister och EU-parlamentariker och Jenny ger oss en lektion i hur en EU-lag blir till och en inblick i lobbyisternas arbete.

EU i fokus

2019 är det val till Europaparlamentet. I fyra fristående delar sätter vi fokus på EU. Det handlar bland annat om EU:s flyktingpolitik, lobbyism, unionens för- och nackdelar och om demokrati. Hur mycket makt ska EU ha över medlemsstaternas demokratiska utveckling? Serien belyser hur EU:s demokratiska och politiska system fungerar. Genom att sätta fokus

på frågor som kopplar till folkrätt, mänskliga rättigheter och ekonomiska strukturer i samband med de samhällsutmaningar som Europa står inför så tränas förmågan att analysera samhällsproblem ur olika perspektiv.

Speltid: 4x10 min. **Målgrupp:** från 16 år. **Utförande:** Strömmande.

EU i fokus – In eller ut ur EU?

Av Europas 45 länder är 28 stycken med i EU. Åsikterna går dock isär om unionens för- och nackdelar. I Storbritannien träffar vi svenska Madelene som berättar om sina känslor kring omröstningen angående Brexit. Vi träffar även Paul som arbetade för ett utträde ur EU. I Albanien är situationen en annan. Där har man startat förhandlingar om ett EU-medlemskap. Vi träffar Kristi som berättar om varför det skulle vara ett historiskt ögonblick om Albanien blev medlemsland i unionen.

EU i fokus – EU och demokratin

EU bildades efter andra världskrigets slut. Då ville staterna i Europa bevara freden genom ekonomiska och demokratiska samarbeten. Just den demokratiska aspekten har alltid varit viktig för EU och regleras idag i Lissabonfördraget och i EU:s grundläggande stadgar. Vad händer om medlemsländer börja bryta mot de demokratiska värderingarna? I Ungern träffar vi Sara som arbetar på ett nedläggningshotat universitet och ungdomar som berättar om hur deras skolmaterial har förändrats på senare tid.

EU i fokus – Asylpolitiken

År 2015 flydde det över en miljon människor till Europa. Många har idag fastnat i flyktingläger i framför allt Grekland och Italien. I Grekland träffar vi Abdullah som har flytt ifrån Syrien. Vi besöker flyktingläger och möter hjälparbetare som berättar om hur EU:s flyktingpolitik påverkar flyktingar i Grekland.

EU i fokus – Lobbyism

I Europaparlamentet jobbar 751 politiker och ca 7500 tjänstemän, men det finns också tusentals lobbyister som varje dag försöker påverka politikernas beslut. Vi får träffa Kalle som arbetar som lobbyist i Bryssel för den svenska nykterhetsrörelsen IOGT. Vi träffar även Jacob som arbetar för ett konsultlobbyföretag. Vi försöker också ta reda på vad våra svenska politiker tänker kring lobbyism.